

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан
гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
“ _____ 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
іноземної філології і перекладу
Протокол №1 від «30» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри
Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Німецька мова та друга іноземна»
Наталія ОЛЬХОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична граматики німецької мови

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька»

Освітня програма: «Німецька мова та друга іноземна»

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробники: к.пед.н., доцент Олена ПИЛИПЕНКО,
старший викладач Інна КОНОНЧУК

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Практична граматики німецької мови

(назва)

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Галузь знань	03 Гуманітарні науки	
Спеціальність	035 Філологія	
Спеціалізація	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)	
Освітня програма	Німецька мова та друга іноземна	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	240	
Кількість кредитів ECTS	8	
Кількість змістових модулів	10	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1-3	1-3
Семестр	1-5	2-5
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття	180 год.	9 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	238 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	I сем-4 год. II-V-2 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою дисципліни є ознайомлення студентів граматичною системою німецької мови, формування умінь щодо розпізнавання, розуміння та відтворення граматичних форм усно та письмово, типологічними особливостями німецької мови, комплексне вивчення граматичних будов німецької мови, встановлення спільних рис та відмінностей у системах граматичних категорій різних частин мови, системах синтаксичних одиниць.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Практична граматики німецької мови» є: закласти теоретичну основу граматики німецької мови; сформувані у студентів розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків;

розкрити основні граматичні трансформації при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів в українській мові; навчити студентів вільного оперування граматичними структурами як в писемному, так і в усному мовленні та вживання граматичних форм на рівні автоматизму.

Набуття компетентностей:
Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

– скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

I

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Граматична будова німецької мови.														
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Визначення граматичної будови мови. Verb - Konjugation Personalpronomen -		12		8			4			2				10
Тема 2. Nominativ Wortstellung - Hauptsatz / Fragesatz.		8		6			2							10
Тема 3. Anrede		8		6			2							5
Тема 4 Nomen und Artikel - Akkusativ		10		8			2							5
Модульна контрольна робота №1				2										
Разом за змістовим модулем 1		40		30			10							
Змістовий модуль 2. Nomen Adjektiv														
Тема 1. Nomen - Genusregeln Nomen - Komposita		10		8			2							10
Тема 2. Adjektiv		10		6			4							10
Тема 3. Nicht trennbare und trennbare Verben		10		8			2							5
Тема 4. Personalpronomen - Akkusativ		8		6			2							5
Модульна контрольна робота №2		2		2										
Разом за змістовим модулем 2		38		30			10							
Усього годин		80		60			20							60

II														
Тема 1. Possessivartikel		24		2			1			2				6
Тема 2. Präteritum (Imperfekt) - haben / sein		26		4			1							10
Тема 3. Zeitadverbien		14		2			1							4
Тема 4 Nomen und Artikel - Dativ Pronomen - Dativ Imperativ		16		4			1							10
Модульна контрольна робота №1		2		2										
Разом за змістовим модулем 1	3	82	10	14			4							

Змістовий модуль 2. Satzstrukturen													
Тема 1. Satzstrukturen Modalverben Präpositionen mit Dativ		6		4			2						10
Тема 2. Perfekt		5		4			1						10
Тема 3. Hauptsätze - Konjunktionen		5		4			1						6
Тема 4. Präpositionen mit Akkusativ		4		2			2						4
Модульна контрольна робота №2		2		2									
Разом за змістовим модулем 2		22		16			6						
Усього годин		40		30			10						60

III

Змістовий модуль 1. .													
Тема 1. Nebensätze - kausal -		3		2			1						
Тема 2. Verben mit Dativ- und Akkusativobjekt n-Deklination		5		4			1						
Тема 3. Präteritum (Imperfekt) - Modalverben Genitiv		3		2			1						
Тема 4 Deklination des Adjektivs		4		2			2						
Модульна контрольна робота №1		2		2									
Разом за змістовим модулем 1		19		14			5						
Змістовий модуль 2.													
Тема 1. Nebensätze - dass-Sätze Pronominaladverbien		6		4			2						10
Тема 2. Vergleichsformen - Steigerung		5		4			1						4
Тема 3. Reflexive Verben Verben mit Präpositionalobjekt		5		4			1						10
Тема 4. Nebensätze - konditional		5		2			1						6
Модульна контрольна робота №2		2		2									
Разом за змістовим модулем 2		21		16			5						
Усього годин		40		30			10						60

IV

Змістовий модуль 1. .												
Тема 1. Konjunktiv II (würde / hätte / wäre / Modalverben)		4		2			2		2			6
Тема 2. Präteritum (Imperfekt)		5		4			1					4
Тема 3. Präpositionen mit Dativ und Akkusativ Ähnliche Verben		5		4			1					10
Тема 4 Relativsätze Plusquamperfekt		3		2			1					10
Модульна контрольна робота №1		2		2								
Разом за змістовим модулем 1		19		14			5					
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Nebensätze - damit		6		4			2					6
Тема 2. Unbestimmte Pronomen und Artikel Nebensätze - Fragesätze		7		6			1					10
Тема 3. Demonstrativartikel und Demonstrativpronomen		5		4			1					4
Тема 4. Futur I Satznegation		3		2			1					10
Модульна контрольна робота №2		2		2								
Разом за змістовим модулем 2		21		16			5					
Усього годин		40		16			5					60

V

Змістовий модуль 1. .												
Тема 1. Verben - Vergangenheit Satzarten Genitiv Präpositionen mit Genitiv		14		2			2					10
Тема 2. Kausale Sätze Konzessive Sätze		6		4			2					6
Тема 3. Konjunktiv II		3		2			1					10
Тема 4 Präpositionen - lokal Präpositionen - temporal Nebensätze - temporal		3		2			1					4
Модульна контрольна робота №1		2		2								
Разом за змістовим модулем 1		18		12			6					
Змістовий модуль 2.												

Тема 1. Relativsätze als Attribut Adjektivdeklination Modalverben Nebensätze - „dass“ Infinitivsätze		5		4			1						10
Тема 2. Passiv - Vorgangspassiv Verben mit Präpositionalobjekt		7		6			1						10
Pronominaladverbien Bedeutung und Funktion von „werden“		5		4			1						4
Тема 4. Nebenordnende Konjunktionen		3		2			1						6
Модульна контрольна робота №2		2		2									
Разом за змістовим модулем 2				30			4						
Усього годин		40		30			10						60

4. Теми семінарських занять. Згідно з навчальним планом не передбачено

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналітичні та синтетичні мови. Загальна характеристика.	4
2	а)самостійні частини мови. Загальна характеристика; б)службові частини мови. Загальна характеристика; в) артикль, слова "категорії стану", частки, модальні слова.	4
3	Дієслово. Порівняльна характеристика числа дієслова. Дієслово. Порівняльна характеристика виду дієслів. Дієслово. Порівняльна характеристика часу дієслів. Дієслово. Порівняльна характеристика стану дієслів.	4
4	Дієслово. Порівняльна характеристика способу дієслів. Безособові дієслова у порівнювальних мовах. Система інфінітива у порівнювальних мовах. Його функції. Дієприкметник та дієприслівник у порівнювальних мовах.	4
5	Система модальних дієслів німецької мови . Граматичні форми, значення, функції модальних дієслів німецької.	4
6	Омонімія відмінкових форм іменника німецької мови .	4
7	Множина іменників. Нетрадиційні способи утворення множини. Утворення множини складних іменників. Іменники, що вживаються лише в множині	4
8	Незлічувані іменники. Іменники, що вживаються лише в однині.	4
9	Вживання артикля з назвами речовин. Вживання артикля з абстрактними іменниками. Вживання артикля з власними назвами.	4
10	Категорії синтаксису	4
11	Словосполучення	4
12	Відмінювання прикметників у порівнювальних мовах. Ступені порівняння прикметників.	4

13	Числівник в німецькій . Морфологічна будова та семантична характеристика числівників у двох мовах.	4
14	Розряди числівників у порівнюваних мовах. Валентні ознаки та моделі сполучуваності числівників.	4
15	Розряди займенників. Спірні випадки виокремлення семантичних класів займенників.	4
16	Кореляція категорій особи, числа, відмінка і роду займенника . Синтаксичні функції займенників.	4
17	Розряди прислівників . Явище омонімії прислівниково-прикметникових форм в німецькій мові.	4
18	Ступені порівняння прислівників, способи відтворення при перекладі. Валентні ознаки та моделі сполучуваності прислівників .	4
19	Синтаксичні функції прислівників .	4
20	Займеникові прислівники. Будова, вживання.	4
21	Прийменники, прислівникові частки, сполучники	4
22	Морфологічна будова, семантичні ознаки, розряди, значення, функції, комбінаторні моделі прийменників, сполучників і прислівникових часток .	4
23	Логіко-граматична категорія оцінки та службові частини мови, що її виражають, в німецькій та українській мовах: частки, вигуки, модальні слова, слова "категорії стану"	4
24	Характеристика морфологічної будови, семантичних ознак, розрядів, значення та функцій часток, вигуків, модальних слів німецької та української мов	4
25	Мовні засоби та способи збереження експресивності та інтенсивності мовної форми при перекладі	4
26	Загальна характеристика синтаксичної будови мови. Основні синтаксичні поняття: синтаксична одиниця, синтаксичне значення, синтаксична форма, синтаксична функція.	4
27	Поняття словосполучення. Загальна характеристика словосполучення. Типи синтаксичного зв'язку в словосполученнях : узгодження, керування, приєднання.	4
28	Особливості порядку слів у розповідному, питальному, заперечному реченні німецької мови .	4
29	Повні та неповні речення	4
30	Кореляція понять безособові речення, неозначено-особові речення, називні речення .	4
31	Поняття граматичної основи у простому реченні. Головні та другорядні члени речення в німецькій мові.	2
32	Структурне розширення простого речення у порівнюваних мовах. Аналіз відокремлених членів речення. Аналіз пунктуації простого речення.	2
33	Сурядні речення в німецькій мові, спірні випадки виділення типів сурядних речень. Характеристика структури та змісту складносурядних речень.	2
34	Типи та засоби синтаксичного зв'язку, класи сполучників у складносурядних реченнях німецької мови .	2
35	Підрядні речення в німецькій та українській мовах, спірні випадки виділення типів підрядних речень.	2
36	Класифікація підрядних речень. Характеристика структури та змісту складнопідрядних речень.	2
37	Типи та засоби синтаксичного зв'язку, класи сполучників у складнопідрядних реченнях німецької мови.	2

6. Теми самостійної роботи

№ п/п	Вид завдання	Кількість годин
1	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Artikel на наступних сайтах: http://www.lingo4u.de/deutsch/grammatik/nomen/artikel http://www.uni-essen.de/yaziwerkstatt/artikel/index.htm http://www.passwort-deutsch.de/lernen/index.htm http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul02/artikel.pdf http://deutsch.interaktiv.prv.pl/	3
2	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Substantiv на наступних сайтах: http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub_gat.php http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01_03.htm http://web.lettras.up.pt/alemao3/deklination28.htm http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/Plural_Nomen01.htm Bilde die richtige Mehrzahl (den richtigen Plural)!	3
3	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Pronomen на наступних сайтах: http://www.bi-trzic.si/In%20Der%20Stadt/Presentacija/favorite.htm http://www.inawe.de/don/nebensaetze/re11.htm http://www.bi-trzic.si/In%20Der%20Stadt/Presentacija/favorite.htm http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/kimdh/German%20for%20Academic%20Purpose/Relativpronomen.htm http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/kimdh/Intermediate%20German%20II/Einheit18/Relativpronomen_1_3_4.htm http://www.inawe.de/don/nebensaetze/re11.htm	3
4	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Präpositionen на наступних сайтах: http://www.udoklinger.de/Deutsch/Grammatik/Praep.htm http://www.vub.ac.be/khnb/itv/oktober/mei00/du00-05.htm http://www.stk.tu-darmstadt.de/jcal/praep4.htm http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xg/xg06_13.htm http://www.d-a-f.net/praepad.htm http://homepages.strath.ac.uk/~hfs97115/prep4.htm http://www.acampitelli.com/praepositionen_mit_genitiv3.htm http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/menue_uebung.html#imp http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3902&page_id=278 http://www.edition-deutsch.de/buecher/klipp-uebung.php3	3
5	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Adjektiv на наступних сайтах: http://www.canoo.net/services/OnlineGrammar/Wort/Adjektiv/Komparation/index.html?MenuId=Word32 http://www.homepage.bnv-bamberg.de/deutsch-interaktiv/grammatik/deklination-04.htm Deklination mit den Adjektiven	3
6	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Zahlwort . Ordnungszahlwörter. Bruchzahlen на наступних сайтах: http://www.homepage.bnv-bamberg.de/deutsch-interaktiv/fleischer.htm	4
Всього годин		20

№ п/п	Вид завдання	Кількість годин
1	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Das Verb на наступних сайтах: http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/verb_ind.php Bildung und Gebrauch der Zeitformen des Indikativs http://www.udoklinger.de/Deutsch/Grammatik/KonjStV.htm http://www.verben.info/deutsche-verben/deutsche-verben-01.php Zeitformen der Verben	2
2	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Kategorie des Modus. Imperativ на наступних сайтах: http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub_gat.php http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01_03.htm http://web.lettras.up.pt/alemao3/deklination28.htm http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/Plural_Nomen01.htm Bilde die richtige Mehrzahl (den richtigen Plural)!	2
3	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Rektion der Verben на наступних сайтах: http://www.eurofaculty.lv/RigaLecturers/Shaffert/Verbvalenz.htm http://www.bi-trzic.si/In%20Der%20Stadt/Presentacija/favorite.htm http://www.inawe.de/don/nebensaetze/re11.htm http://www.bi-trzic.si/In%20Der%20Stadt/Presentacija/favorite.htm http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/kimdh/German%20for%20Academic%20Purpose/Relativpronomen.htm http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/kimdh/Intermediate%20German%20II/Einheit18/Relativpronomen_1_3_4.htm http://www.inawe.de/don/nebensaetze/re11.htm	2
4	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Modalverben на наступних сайтах: http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=2803&page_id=196 http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm01_01.htm http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01_04.htm http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/modal_3.htm http://www.sintlodewijkcollege.be/duits/1kapitel6/modalverb.htm http://www.canoo.net/services/OnlineGrammar/Wort/Verb/VollHilfModal/Modalverb.html	1
5	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Die Zeitformen на наступних сайтах: http://www.canoo.net/services/OnlineGrammar/Wort/Verb/Tempora/Praet.html?MenuId=Word21222 http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/Vergangenheit01.htm	1
6	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Passiv на наступних сайтах: http://karlsgymnasium.bestnetz.de/Deutsch/sprachlehre/passivregeln.htm http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/verb_pas.php	1
7	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Der absolute und relative Gebrauch der Zeitformen на наступних сайтах: http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm01_01.htm	1
Всього годин		10

№ п/п	Вид завдання	Кількість годин
1	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1. Konjunktiv. Konjunktiv I. Bildung der präsentischen Formen des Konjunktivs. Gebrauch der präsentischen Formen des Konjunktivs Konjunktiv I (Vergangenheit) - Zwei Nachrichtentexte in indirekte Rede umformen URL: http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3902&page_id=290	2
2	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 2. Konjunktiv. Konjunktiv II. URL: http://www.languagelab.at/index.php?id=51 Konjunktiv II Passiv - Sätze im Konjunktiv II Passiv bilden URL: http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3902&page_id=286	1
3	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 3. Konditional 1. Konditional 2. http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
4	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1. Syntax. Der einfache Satz. Zweigliedrige und eingliedrige Sätze. Volle und elliptische Sätze. Persönliche und unpersönliche Sätze http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
5	Тема 2. Satzmodalität. Die Hauptglieder des Satzes. http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
6	Тема 3. Der erweiterte Satz. Die Objekte. Das Präpositionalobjekt. http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
Всього годин		10

№ п/п	Вид завдання	Кількість годин
1	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1. Syntax. Die Satzreihe. Adverbialbestimmungen. http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/	1

	http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	
2	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 2. Satzglieder zweites Grades. Attribut. Die Wortfolge. Komplizierte Satzkonstruktionen. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
3	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 3. Infinitivfügungen.	1
4	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 4. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzreihe. Allgemeines. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
5	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1. Syntax. Das Satzgefüge. Allgemeines. Subjektsätze, Inhaltsätze mit Konjunktionen <i>dass und ob</i> . Objektsätze. Attributsätze. http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
6	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 2. Relative Subjektsätze und Objektsätze. Relative Attributsätze. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
7	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 3. Satzgefüge mit Temporalnebensätzen. Bedingungsätze mit Konjunktionen <i>wenn , fals</i> . Satzgefüge mit <i>während</i> - Sätzen. Temporale Nebensätze mit Konjunktionen <i>nachdem</i> . Temporale Nebensätze mit Konjunktionen <i>bevor</i> . http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm Temporale Nebensätze mit Konjunktionen <i>bis</i> .	2

8	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 4. Satzgefüge mit <i>ohne dass</i> -Sätzen. Satzgefüge mit <i>als (als ob)</i> -Sätzen. Satzgefüge mit <i>ohne dass</i> -Sätzen. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	10
Всього годин		4

№ п/п	Вид завдання	Кількість годин
1	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1 Satzgefüge mit Doppelkonstruktionen. Konsekutive Sätze mit Konjunktionen <i>so dass, so.. dass</i> Satzgefüge mit <i>so – dass</i> -Sätzen. Satzgefüge mit <i>als – dass</i> -Sätzen. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
2	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 2 Satzgefüge mit <i>damit</i> -Sätzen. Kausalsätze mit Konjunktionen <i>weil und da</i> http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
3	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 3. Bedingungssätze mit Konjunktionen <i>wenn, falls</i> . Konzessive Sätze mit Konjunktionen <i>obwohl, obgleich</i> http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
4	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 1. Satzgefüge mit <i>wenn... auch (auch wenn)</i> -Sätzen. Satzgefüge mit <i>relativen Konzessiv</i> -Sätzen. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripahle-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html	1

	http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	
5	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 2. Satzgefüge mit <i>soweit- und nur dass</i> -Sätzen. Fragesätze mit Relativpronomen im Genitiv. http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripable-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	1
6	Зробити лексико-граматичні вправи з даної граматичної теми Тема 3. Modalsätze mit Konjunktionen <i>wie, als</i> . Modalsätze mit Konjunktionen <i>wie ; indem</i> http://schreiben.fhz.ch/grammatik/satzlehre/konjunktionenliste.htm http://www.mittelschulvorbereitung.ch/index.php?SUBJECT=&actualid=19&which_set=5 http://damm3b.wordpress.com/uebungsmaterial/ http://www.kripable-online.de/unterricht/?page_id=238 http://www.sprachentrainer.net/gs/tutorial/satzreihe_und_satzgefge.html http://m.schuelerlexikon.de/mobile_deutsch/Satzgefuege.htm	2
Всього годин		10

7.Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Test 1

Lesen Sie den folgenden Text und markieren Sie, welches Wort (A,B oder C) in die Lücken (1-15) passt.

Bremen, den 17. Juli ...

_____ (0) *Claudia,*
herzliche Grüße aus der _____ (1) Stadt Salzburg!

Endlich ist mein Traum in Erfüllung _____ (2), weil Thomas und ich für ein paar Tage _____ (3) Salzburg gefahren sind. Wie du weißt, haben meine Eltern ihre Hochzeitsreise _____ (4) gemacht und sie haben mir immer so begeistert _____ (5) erzählt.

Gleich _____ (6) ersten Tag haben wir eine Stadtrundfahrt mit dem Bus gemacht, _____ (7) einen ersten Überblick zu bekommen und zu entscheiden, was wir in den nächsten Tagen besichtigen wollen. Inzwischen _____ (8) wir im Schloss Mirabell mit seinem herrlichen Garten, in der mittelalterlichen Festung Hohensalzburg, _____ (9) dem Mozart-Platz und in der Getreidegasse, _____ (10) Mozarts Geburtshaus liegt.

Das Wetter war auch wunderbar, deshalb haben wir eine Fahrt _____ (11) der Drahtseilbahn unternommen, _____ (12) Höhe 1780 Meter ist.

Stell _____ (13) vor, für Samstag haben wir sogar Karten für die Salzburger Festspiele bekommen, _____ (14) habe ich mich ganz besonders gefreut.

Claudia, du musst unbedingt einmal Salzburg besuchen. Es ist eine so traumhafte Stadt!
Wie geht es dir und deiner Familie? Ich hoffe sehr, dass wir _____ (15) bald einmal wieder sehen!

Viele Grüße
Inge

Beispiel: (0)

A) Sehr geehrte B) Lieber C) Liebe

Aufgaben:

1. ☐ A) wunderschönen	☐ B) wunderschöner	☐ C) wunderschönem
2. ☐ A) gehen	☐ B) gegangen	☐ C) geht
3. ☐ A) in	☐ B) nach	☐ C) zu
4. ☐ A) da	☐ B) hier	☐ C) hierher
5. ☐ A) darüber	☐ B) daran	☐ C) von ihr
6. ☐ A) an	☐ B) am	☐ C) in
7. ☐ A) um	☐ B) damit	☐ C) für
8. ☐ A) sind	☐ B) werden	☐ C) waren
9. ☐ A) bis zu	☐ B) in	☐ C) auf
10. ☐ A) in dem	☐ B) wo	☐ C) dort
11. ☐ A) mit	☐ B) in	☐ C) durch
12. ☐ A) dessen	☐ B) deren	☐ C) die
13. ☐ A) mir	☐ B) dich	☐ C) dir
14. ☐ A) darüber	☐ B) darauf	☐ C) dafür
15. ☐ A) sich	☐ B) uns	☐ C) euch

Test 2

Welche Variante (a, b oder c) passt? Markieren Sie!

1. Wenn jemand nicht verheiratet ist, nennt man ihn
 A heiratslose C ledig
 B einsam D mündig
2. Ich muss mir diesen Film unbedingt
 A sehen C aussehen
 B ansehen D durchsehen
3. Er freut sich, er geht ins Kino.
 A weil C denn
 B dann D damals
4. Erik verdient gut, ist er unzufrieden.
 A wovon C deswegen
 B trotzdem D woraus
5. Der Fernseher, der Vater gestern repariert hat, ist wieder kaputt.
 A den C dem
 B diesem D denen
6. Nehmen Sie diesem Ausflug teil?
 A in C am
 B an D im
7. Mein Koffer ist als deine Reisetasche.
 A schwer C schwieriger
 B schwerer D schwerster
8. Hilf lieber deiner Schwester im Garten, hier herumzusitzen!
 A ohne C ehe
 B um D statt
9. Ich fahre bald in Urlaub und freue mich schon
 A daran C darauf
 B dafür D deswegen
10. Buchstabieren Sie die beiden !
 A Fremdworter C Fremdworte
 B Fremdworten D Fremdwörter
11. Der Reiseführer hat gemacht, eine gemeinsame Wanderung zu unternehmen.
 A den Vorschlag C das Angebot
 B die Nachfrage D den Wunsch
12. Die in der Bibliothek Bücher müssen in gewisser Zeit zurückgegeben werden.
 A ausleihende C ausleihenden
 B ausgeliehenen D ausgeliehene
13. Die neue Maschine ist gestern Betrieb genommen worden.
 A in C im
 B ins D in dem
14. Mein Arbeitstermin bei der Firma
 A wird verlängert werden C ist verlängert worden
 B ist verlängert geworden D ist verlängert worden
15. An wen schreibst du gerade? - An meine Freunde, _____ ich lange keinen Brief mehr bekommen habe.
 A die von C von die
 B von denen D von deren

Test 3

Welche Variante (a, b oder c) passt? Markieren Sie!

1. Hier auf dem Foto: Das sind unsere Bekannten, _____ wir zusammen Urlaub gemacht haben.
 a) mit denen b) mit ihnen c) an ihnen
2. Ich lese während der Reise, _____ es mir nicht langweilig wird.
 a) um b) das c) damit
3. Er hat mich um Hilfe _____ .
 a) gebeten b) geboten c) gebettet
4. Ich bin 14, und mein Bruder ist 20 Jahre alt. Er ist also _____ ich.
 a) älter als b) älter wie c) alter als
5. Ich fuhr weiter bis zum Ort, den er mir _____ .
 a) genannt hat b) genannt hatte c) genennt hatte
6. Wir waren froh, einen Begleiter zu haben, _____ wir etwas müde waren.
 a) denn b) darum c) weil
7. Jeder schreibt an die Tafel ein Wort, _____ ihm spontan zu den Bereichen „Buch“ und „Presse“ einfällt.
 a) dass b) das c) der
8. Auf dem Rückweg in mein Zimmer fragte ich einen Portier _____ Zeit.
 a) nach der b) über die c) von der
9. Meistens nehme ich zum Einkaufen Stofftaschen mit, _____ im Supermarkt dann Plastiktüten zu kaufen.
 a) um b) damit c) statt
10. Im vorigen Jahr _____ Wahlen statt.
 a) fand b) fanden c) funden
11. Es ist nicht vorstellbar, dass es in 20 Jahren denkende Roboter _____ .
 a) gegeben wird b) geben wird c) gegeben wurde
12. Können Sie sich vorstellen, dass die Idee der romantischen Liebe aus _____ Gesellschaft verschwindet?
 a) unserer industrieller b) unserer industriellen
 c) unseren industriellen
13. Bitte, erinnern Sie ihn _____, dass wir uns heute Abend treffen.
 a) darüber b) davon c) daran
14. _____ der Frühling kommt, schicke ich dir Tulpen aus Amsterdam.
 a) wenn b) als c) wann
15. Wo ist unser Bus? Wir warten schon lange _____ .
 a) auf ihn b) darauf c) ihn

8.Методи навчання

Передбачено, що на практичних заняттях форми організації навчання є практико зорієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктносуб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення можуть використовуватися різні технології обговорення дискусійних питань – дискусії та дебати, технології колективно-групового навчання (мозковий штурм, мікрофон, незакінчені речення, дерево рішень, метод Фішбоун), виконання/презентація індивідуальних та колективних проєктів; есе (усна / письмова презентація есе на визначену тему). ***В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо..

9.Форми контролю

Метод усного контролю (попередній контроль, повторний контроль); письмовий контроль (тематичний, модульний, підсумковий семестровий контроль; контрольні роботи (письмовий переклад, виконання граматичних завдань); тестовий контроль (модульний, підсумковий семестровий контроль). Формами підсумкового контролю є іспит.

10.Розподіл балів, які отримують студенти

Рейтинг студента з дисципліни визначається за 100-бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з підсумкової атестації (іспиту, заліку) - 30 балів.

Кожен модуль теж оцінюється за 100-бальною шкалою згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про введення в дію від 01.05.2023 р. № 404).

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи **R_{nR}** (не більше 70 балів) визначається за формулою:

$$R_{nR} = 0,3 \cdot 72 \cdot (R^{(1)}_{зм} + R^{(2)}_{зм})$$

де **R⁽¹⁾_{зм}**, **R⁽²⁾_{зм}** - рейтингові оцінки 1, 2 змістових модулів за 100-бальною шкалою;

K_{дис} - кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Максимальна кількість балів (20) надається здобувачу вищої освіти за:

- отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;

- отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напрямку підготовки) у поточному навчальному році;

- отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;

- авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;

- авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;

- виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

На рейтинг з навчальної роботи може впливати рейтинг з додаткової роботи – до 20 балів і рейтинг штрафний (з від'ємним знаком) – до 5 балів.

Рейтинг з додаткової роботи визначається лектором і надається студентам за рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний **Rштр** не перевищує 5 балів і віднімається від RНР. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Допуском до підсумкової атестації є наявність не менше 60 балів із кожного змістового модуля та загалом із навчальної роботи не менше 42 балів.

Підсумкова атестація проводиться у вигляді складання тестів, максимальна кількість балів за яку становить 100 балів.

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни Ядис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи RHP (до 70 балів):

$$Ядис = Rhp + Rat$$

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 2.

Таблиця 2

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R дис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації **R ат** (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R нр** (до 70 балів): **R дис = R нр + R ат**.

11. Навчально-методичне забезпечення

- програма навчальної дисципліни;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- методичні матеріали до практичних занять;
- методичні матеріали для організації самостійної/ індивідуальної роботи;
- матеріали до проведення контролю.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Dinsel S., Geiger S. (2018). Deutsch- Übungsbuch Grammatik A2-B2. Hueber.
2. Reimann M. (2017). Grundstufen-Grammatik für Deutsch als Fremdsprache: Erklärungen und Übungen.
3. В. А. Котвицька, О.А. Лазебна (2021) Німецька граматики. Крок за кроком. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського.
4. Helbig G., Buscha J. (2020). Übungsgrammatik Deutsch. Langenscheidt.
5. Практична граматики німецької мови (2021). Вінниця: Нова книга.
6. Драб Н. (2017). Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».
7. Middleman D. (2018). Sprechen-Hören-Sprechen. Verlag für Deutsch.

8. Duden (2020). Deutsche Grammatik.
9. Preu O., Stötzer U. (2019). Sprecherziehung. Berlin.
10. Übungen zu Schwerpunkten der deutschen Grammatik (2017). Leipzig.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://mein-deutschbuch.de>
2. Допоміжні вправи до підручника Begegnungen:
https://www.schubertverlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index.htm
3. Матеріали сайту <https://www.deutsch-perfekt.com/>
4. Онлайн-, аудіо- та відеоматеріали сайту Німецької хвили: <http://www.dw.com/de>